

מראה מקומות להל' בשר בחלב (21) יורה דעה סי' צ"ז סעיף ג'

פת שאפאה עם הצלי – ריחא וזיעה בתנורים

משנה תרומות (פרק י' משניות ג' – ד')

גמרא פסחים (סוף עו. – עו:) "אמר רב בשר שחוטא ... עד המשנה

תוס' (ד"ה אסרה רב)

גמרא עבודה זרה (סו: – סז.) "בת תיהא ... עד הנקודתיים

[תוס' (ד"ה רבא אמר)]

[גמרא עבודה זרה (סוף יא: – ריש יב.) "לא הלכת לצור ... חכמים"]

רמב"ם הל' מאכלות אסורות (פרק ט' הל' כ"ג; פרק ט"ו הל' ל"ג)

רא"ש ע"ז (פרק ה' סי' ח'), ובהגהות אשר"י (שם)

[רי"ף חולין (לב. בדפיו), ובר"ן (שם ד"ה והא דתני)]

טור (סי' צ"ז סעיף ג'), ובבית יוסף

שו"ע ורמ"א (שם)

[נושאי כלי השו"ע – ללמוד כפי הפנאי]

וכמו כן יש לעיין להלן בהל' תערובת (סי' ק"ח סעיף א')

שו"ת אגרות משה (יורה דעה חלק א' סי' נ"ט) "ולענין התנור ..."

דרכי תשובה (סי' צ"ב סעיף-קטן קס"ג; סי' ק"ה סעיף-קטן ק')

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק א סימן נט

... ולענין התנור שאופין בו אם יש להשתמש בזה אחר זה בקדרות מגולות. פשוט שכלא הזיעו שהנידון הוא רק משום איסור ריחא בתנור קטן הא ליכא בזה אחר זה כמפורש ברמ"א סי' ק"ח סעי' א' לענין תחת מחצת וה"ה בתנור שדין אחד להם עיין בצאורי הגר"א ס"ק ט"ו. וגם ההיתר דבזה אחר זה הוא מתירוף אצ"י בע"ז דף ס"ו שאיירי בתנור עיין בש"ך ס"ק י"ג ובהגר"א ס"ק י"ז וביד אברהם שם. ובאם הזיע עליונו של תנור משניהם יהי אסור בצנן יומו כדאיחא שם ברמ"א. ומה שהקשה רעק"א דאף בלא הזיע מהאיסור שנאפה ונתבשל ראשון ומההיתר הזיע יאסר דהזיעה מו"איה הצליעת איסור שיש במחצת. נראה לע"ד דכיון שהאיסור לא הזיע שהצליעה שבמחצת הוא רק מריחא אינו כלום דריחא לא נפלט כלל מהכלי לאוכל דהא תירוף אצ"י הוא על מתני' דתנור שהסיקו בכמונו של תרומה ואפה בו את הפת שהפת מודבק על גופו של התנור הצלוע מריחא ומ"מ לא נאסר. והוא משום דלא נפלט מהכלי להפת כתשובת מ"י שהציא הש"ך כיון שהוא רק בליעת ריחא דאין לומר משום דהוא בלא רוטב דהא מכלי לאוכל יוצא הצלוע אף בלא רוטב כמפורש ברמ"א סי' ק"ה סעי' ז' וא"כ צריך לומר שצליעת ריחא לא נפלט מהכלי וכן משמע מלשון התשובה בסימן ה' עיי"ש וא"כ גם ברוטב לא יפלט ולא יועיל כלום מה שקדרת ההיתר הזיעה. ולכן רק בהזיעו שניהם אוסר הרמ"א דבהזיע האיסור הוא איסור ממש שנבלע שזה נפלט אבל עכ"פ כשקדרת ההיתר לא הזיעה לא נאסרה משום דהא לא נגע האוכל בהמחצת והתנור וע"י הזיעה הוא כנגד שאוסר כלי אף אם לא נחשוב הזיעה כרוטב דמכלי יוצא גם בלא רוטב. וגם מסתבר שהוא כרוטב. ותמוה מאד על רעק"א שהקשה ועוד נשאר צ"ע.

ומסתבר שבאפיה אין לחוש לזיעה אלא לצשול קדרה מגולה. וגם נראה דכשהאש למעלה אין לחוש לזיעה אף בקדרות מגולות שהוא נשרף עוד קודם שחגיע הזיעה להתנור. ידידו, משה פיינשטיין.

דרכי תשובה סימן צב ריש סעיף ח

(קסג) תחת קדירה של צשר. ע"י צשו"ת בית שלמה חלק א' מיו"ד סי' קס"ג שגשאל צשני קדירות שהי' שפיתות על הכירה הנקרא ענגיליש"ע קע"ך בקדירה א' הי' צה חלב רותח ובקדירה השני' הי' צארש"ט עם צשר צהמה ונשפך חלב מהקדירה סמוך לקדירה השני' ולא נגע הקילוח צהקדירה רק שעלה הצל גדול ממקום השפיכה מחמת שהי' הכירה רותחת מאוד והי' נראה שעלה הזיע מהחלב הנשפך על הקדירה שעם הצשר ורצה השואל להתיר הצארש"ט דזה לא דמי לדין דמחצת שבסעי' זה שהי' הקדירה על המחצת משא"כ בזה דהזיע הוא צצד הקדירה והשיצ דאין להקל משום זה כלל דהא ודאי דהזיע הולכות ג"כ מן הצדדים וזיע שבמרחץ יוכיח וכו' והדבר תלוי בצרובת המקום והתרחקותו שאם יתרחק עוד יותר מהצד לא יגיע הזיע לשם כלל וגם תלוי בכמות החמין ואיכות החום וכ' שם דלכאורה אם נשפך מעט חלב רותח סמוך לקדירה של צשר כיון שלא נתפשט הזיע לצדדים רק מעט בכמות א"כ אם יש ספק אם הגיע הזיע אל הקדירה לצדדין יש להתיר התבשיל של צשר מס"ס כמו בספק זצ שבסוף סי' ז"ו אכן לענין להתיר הקדירה אין להקל די"ל דהוי ספק חסרון ידועה דהצקי יוכל לשער לפי כמות החלב אם הגיע הזיעה אל הקדירה אך כל זה לענין הקדירה אבל לענין התבשיל שבקדירה יש להקל משום דהוי ספיקא טובא דעכ"פ גם אם הגיע לקדירה שמא לא הגיע רק זיעה מועטת באופן שיש צהתבשיל ששים ע"כ יש להתיר הצארש"ט רק שהקדירה אסורה עיי"ש:

דרכי תשובה סימן קה סוף סעיף ג

(ק) אין לחוש. ע"י ציד יהודה שם שכ' דר"ל שאף שאנו רואין שעולה הצל מהגר אין חוששין מסתמא להצל העולה כל זמן שאין רואין שמזיע אבל אם רואין שמזיע צודאי אסור עיי"ש ועי' בהגהות יד אברהם שכ' דבע"כ לא התירו בזה צדיעצד רק צכה"ג משום שכל האיסור הוא רק משום שההצל של הנר שעולה למעלה אוסר הכלי מש"ה כתבו שאין לחוש צדיעצד כי אין כ"כ איסור צההצל בזה כי הלהב של הנר מקלי קלי איסורא אבל צמערה מקדירה של היתר לקדירה של איסור צסמוך כ"כ שהי"צ צהזיע צודאי אף צדיעצד אסור שהזיע עולה וצבלע צהקדירה וכמ"ש הפר"ח להלן סי' קכ"צ דזיעה מתבשיל דינו כגוף התבשיל עכ"ד: